

Wymagania edukacyjne z przedmiotu historia dla klasy VII opracowane do programu nauczania *Wczoraj i dziś* wydawnictwa *Nowa Era* na rok szkolny 2020/2021

Semestr I

Ocena dostateczna- wymagania konieczne i podstawowe

Uczeń:

- wyjaśnia znaczenie terminów: restauracja, legitymizm, równowaga europejska
- podaje przyczyny zwołania kongresu wiedeńskiego
- prezentuje główne założenia ładu wiedeńskiego
- przedstawia decyzje kongresu dotyczące ziem polskich
- wymienia wydarzenia związane z walką z porządkiem wiedeńskim
- charakteryzuje przebieg Wiosny Ludów w Europie
- charakteryzuje najważniejsze przejawy rewolucji przemysłowej (wynałazki i ich zastosowania, obszary uprzemysłowienia, zmiany struktur społecznych i warunków życia).
- wskazuje na mapie podział polityczny ziem polskich po kongresie wiedeńskim
- charakteryzuje okres konstytucyjny Królestwa Polskiego – ustrój (w teorii i praktyce), osiągnięcia w gospodarce, kulturze i edukacji
- przedstawia przyczyny wybuchu powstania listopadowego, charakter zmagania i następstwa powstania dla Polaków w różnych zaborach
- omawia położenie Polaków w zaborach pruskim i austriackim, na obszarze ziem zabranych oraz w Rzeczypospolitej Krakowskiej
- charakteryzuje główne nurty oraz postacie Wielkiej Emigracji i ruch spiskowy w kraju
- omawia przyczyny i skutki powstania krakowskiego oraz Wiosny Ludów na ziemiach polskich

- opisuje sytuację polityczną w Europie w II połowie XIX wieku, w tym procesy zjednoczeniowe Włoch i Niemiec
- prezentuje przyczyny i skutki wojny secesyjnej w Stanach Zjednoczonych
- wyjaśnia przyczyny, zasięg i następstwa ekspansji kolonialnej państw europejskich w XIX wieku
- wymienia nowe idee polityczne i zjawiska kulturowe, w tym początki kultury masowej i przemiany obyczajowe
- omawia pośrednie i bezpośrednie przyczyny powstania, w tym „rewolucję moralną” 1861–1862
- dokonuje charakterystyki działań powstańczych z uwzględnieniem, jeśli to możliwe, przebiegu powstania w swoim regionie
- omawia uwłaszczenie chłopów w zaborze rosyjskim oraz porównuje z uwłaszczeniem w pozostałych zaborach
- wylicza formy represji popowstaniowych
- charakteryzuje działalność Polaków w czasie zesłania na Syberii
- wyjaśnia cele i opisuje metody działań zaborców wobec mieszkańców ziem dawnej Rzeczypospolitej – rusyfikacja, germanizacja (kulturkampf), autonomia galicyjska
- rozdziela postawy społeczeństwa polskiego w stosunku do zaborców – trójlojalizm, praca organiczna, ruch spółdzielczy
- opisuje formowanie się nowoczesnej świadomości narodowej Polaków
- omawia narodziny i pierwsze lata istnienia nowoczesnych ruchów politycznych (socjalizm, ruch ludowy, ruch narodowy)
- wyjaśnia społeczne i narodowe aspekty rewolucji w latach 1905–1907
- charakteryzuje spór orientacyjny w latach 1908–1914

Jeżeli uczeń opanował te umiejętności przynajmniej w połowie, a większość potrafi zastosować z pomocą nauczyciela-otrzymuje **ocenę dopuszczającą**; jeśli nie spełnia tych wymagań-**ocenę niedostateczną**

Ocena dobra- wymagania rozszerzające

Uczeń opanował wiedzę i umiejętności wymienione wyżej, a ponadto spełnia większą część wymagań rozszerzających, tj.:

- zna datę „stu dni” Napoleona (III–VI 1815)
- wskazuje na mapie zmiany terytorialne w Europie po kongresie wiedeńskim
- opisuje przebieg obrad kongresu wiedeńskiego
- wymienia głównych uczestników kongresu
- podaje lata wydarzeń: 1815 r. – zawarcie Świętego Przymierza, 1825 r. – powstanie dekabrystów, 1830 r. – rewolucja lipcowa we Francji, 1821–1829 – powstanie greckie
- porównuje stopień rozwoju przemysłowego poszczególnych państw
- wskazuje na mapie najbardziej uprzemysłowione regiony Europy
- wyjaśnia założenia czartyzmu
- wymienia przyczyny, przebieg i skutki wydarzeń Wiosny Ludów we Francji, w Niemczech, w monarchii austriackiej, we Włoszech
- lokalizuje na mapie państwa, w których doszło do powstań i rewolucji, a także obszary, gdzie miały miejsce wystąpienia narodowyzwoleńcze
- podaje daty wydarzeń: 25 lutego 1831 r. – bitwa pod Grochowem, 26 maja 1831 r. bitwa pod Ostrołką, 8 września 1831 r.– kapitulacja Warszawy
- omawia wydarzenia Wiosny Ludów na ziemiach polskich na tle wydarzeń europejskich
- wyjaśnia znaczenie rozwoju ukraińskiego ruchu narodowego w Galicji
- ocenia znaczenie działalności Polaków dla wydarzeń Wiosny Ludów w Europie

- wymienia przyczyny wybuchu oraz omawia przebieg powstań krakowskiego i wielkopolskiego
- porównuje cele i znaczenie powstania krakowskiego i powstania wielkopolskiego
- charakteryzuje poczynania zaborców wobec mieszkańców ziem dawnej Rzeczypospolitej w okresie Wiosny Ludów
- przedstawia sytuację międzynarodową państw włoskich w połowie XIX w.
- wymienia wydarzenia polityczne w Europie, które wpłynęły na zjednoczenie Włoch
- omawia przebieg i wyróżnia kolejne etapy procesu zjednoczenia Włoch
- wymienia przyczyny i skutki wojny prusko-francuskiej w latach 1870–1871
- przedstawia przebieg wojny secesyjnej w USA
- wskazuje na mapie miejsca przełomowych bitew wojny secesyjnej
- wymienia postanowienia konferencji berlińskiej z 1885 r.
- charakteryzuje działalność Tymczasowego Rządu Narodowego

Ocena bardzo dobra- wymagania dopełniające

Na ocenę bardzo dobrą uczeń musi całkowicie opanować powyższe umiejętności, powinien również samodzielnie wyciągać wnioski, ujmować treści historyczne w związku przyczynowo-skutkowe, krytycznie odnosić się do wydarzeń z przeszłości oraz porównywać epoki i okresy.

Na ocenę dobrą uczeń musi opanować powyższe umiejętności w większej części (około 75%).

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który wykazuje się rozległą wiedzą historyczną, świadczącą o uzdolnieniach historycznych, ponadto wykazuje szczególne zainteresowanie przedmiotem. Osiąga sukcesy w konkursach szkolnych i pozaszkolnych (np. w olimpiadach

historycznych). Bierze czynny udział w życiu szkoły, wykazuje się aktywną i prospołeczną postawą, np. pomagając słabszym koleżankom i kolegom w nauce.

***Ocenianiu kształtującemu w I semestrze podlegać będzie analiza źródeł historycznych i tekstów źródłowych oraz formułowanie wniosków na ich podstawie.**

Semestr II

Ocena dostateczna- wymagania konieczne i podstawowe

Uczeń:

- dokonuje przeglądu konfliktów pomiędzy mocarstwami europejskimi na przełomie XIX i XX wieku
- wymienia główne przyczyny I wojny światowej(polityczne i gospodarcze, pośrednie i bezpośrednie)
- omawia specyfikę działań wojennych (wojna pozycyjna, manewrowa, działania powietrzne i morskie)
- charakteryzuje postęp techniczny jako rezultat wojny
- opisuje rewolucje i wojnę domową w Rosji
- charakteryzuje stosunek państw zaborczych do sprawy polskiej w przededniu i po wybuchu wojny
- omawia umiędzynarodowienie sprawy polskiej
- ocenia polski wysiłek zbrojny, dyplomatyczny, prace państwowotwórcze podczas I wojny światowej
- opisuje kulturowe i cywilizacyjne następstwa wojny
- charakteryzuje postanowienia konferencji paryskiej oraz traktatu w Locarn
- ocenia funkcjonowanie Ligi Narodów i skutki amerykańskiego izolacjonizmu

- charakteryzuje oblicza totalitaryzmu (włoskiego faszyzmu, niemieckiego nazizmu, systemu sowieckiego): ideologię i praktykę
- omawia formowanie się centralnego ośrodka władzy państwowej (od październikowej deklaracji Rady Regencyjnej do „Małej Konstytucji”)
- przedstawia proces wykuwania granic: wersalskie decyzje i powstańczy wysiłek (zachód) – federacyjny dylemat a inkorporacyjny rezultat (wschód)
- opisuje wojnę polsko-bolszewicką i jej skutki (pokój ryski)
- charakteryzuje skalę i skutki wojennych zniszczeń, zaborowe dziedzictwo
- charakteryzuje ustrój polityczny Polski na podstawie konstytucji marcowej z 1921 roku
- ocenia przezwycięzenie spuścizny zaborów (reformy Władysława Grabskiego, powstanie narodowej armii, ujednoczenie systemu szkolnego, unifikację prawa)
- omawia kryzys demokracji parlamentarnej w Polsce – przyczyny, przebieg i skutki przewrotu majowego
- opisuje polski autorytaryzm – rządy sanacji, zmiany ustrojowe (konstytucja kwietniowa z 1935 roku)
- przedstawia główne kierunki polityki zagranicznej II Rzeczypospolitej (system sojuszy i politykę równowagi)
- charakteryzuje społeczną, narodowościową i wyznaniową strukturę państwa polskiego
- omawia skutki światowego kryzysu gospodarczego na ziemiach polskich
- ocenia osiągnięcia gospodarcze II Rzeczypospolitej, a zwłaszcza powstanie Gdyni, magistrali węglowej i Centralnego Okręgu Przemysłowego
- podaje najważniejsze osiągnięcia kulturalne i naukowe Polski w okresie międzywojennym
- omawia japońską agresję na Dalekim Wschodzie
- przedstawia ekspansję Włoch i wojnę domową w Hiszpanii
- opisuje politykę hitlerowskich Niemiec – rozbijanie systemu wersalsko-łokarnieńskiego (od remilitaryzacji Nadrenii do układu w Monachium)

-charakteryzuje politykę ustępstw Zachodu wobec Niemiec Hitlera

-ocenia konsekwencje paktu Ribbentrop-Mołotow

Jeżeli uczeń opanował te umiejętności przynajmniej w połowie, a większość potrafi zastosować z pomocą nauczyciela-otrzymuje **ocenę dopuszczającą**; jeśli nie spełnia tych wymagań-**ocenę niedostateczną**

Ocena dobra- wymagania rozszerzające

Uczeń opanował wiedzę i umiejętności wymienione wyżej, a ponadto spełnia większą część wymagań rozszerzających, tj.:

- opisuje przyczyny, przebieg i skutki wojny japońsko-rosyjskiej i wojen bałkańskich

– wymienia znaczenie użycia nowych środków technicznych w walkach w czasie wielkiej wojny

- przedstawia postanowienia traktatu wersalskiego w sprawie Niemiec

- wskazuje na mapie rejony walk Legionów Polskich

- przedstawia dokonania postaci: Józefa Hallera, Józefa Dowbora-Muśnickiego

- wskazuje na mapie kolonie niemieckie opanowane przez wojska ententy w 1914 r.

- przedstawia postanowienia traktatu wersalskiego w sprawie Niemiec

- wskazuje na mapie rejony walk Legionów Polskich

- przedstawia dokonania postaci: Józefa Hallera, Józefa Dowbora-Muśnickiego

- przedstawia stosunek państw ententy do sprawy polskiej

- wymienia postanowienia traktatu wersalskiego w sprawie polskiej

Ocena bardzo dobra- wymagania dopełniające

Na ocenę bardzo dobrą uczeń musi całkowicie opanować powyższe umiejętności, powinien również samodzielnie wyciągać wnioski, ujmować treści historyczne w związku przyczynowo-skutkowe, krytycznie odnosić się do wydarzeń z przeszłości oraz porównywać

epoki i okresy. Na ocenę dobrą uczeń musi opanować powyższe umiejętności w większej części (około 75%).

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który wykazuje się rozległą wiedzą historyczną, świadczącą o uzdolnieniach historycznych, ponadto wykazuje szczególne zainteresowanie przedmiotem. Osiąga sukcesy w konkursach szkolnych i pozaszkolnych (np. w olimpiadach historycznych), przygotowuje indywidualny pokaz swojej wiedzy w Tygodniu Nauki. Bierze czynny udział w życiu szkoły, wykazuje się aktywną i prospołeczną postawą, np. pomagając słabszym koleżankom i kolegom w nauce.

*** Ocenianiu kształtującemu w II semestrze podlegać będzie umiejętność wskazywania przyczyn i skutków omawianych wydarzeń historycznych.**

Powyższe wymagania są zgodne z Rozporządzeniem MEN z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej. D.u 2017 poz 365.

